Til

Os Elskelig Lauritz Andreas Thodal Vores Stiftamtmand over Island, samt Amtmand over Sønder- og Vester-Amtet sammesteds; og Os Elskelig Ole Stephensen Vores Amtmand over Nord- og Øster-Amtet;

angaaende et

Anlæg til en
Postvæsens Indretning
udi Island.

Trykt i Rappsøe af Magnus Moberg 1782.

Christian den Syvende, af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn og Ditmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst;

Vor Bevaagenhed tilforn! Da Vi have ladet Os allerunderdanigst forestille, at der endnu ikke haves i Island nogen ordentlig Indretning til at befordre enten de offentlige eller private Breve, og deraf ikke allene flyde adskillige Uleiligheder for Indbyggerne, men endog en meget stor Langsomhed og Usikkerhed udi Vor Tienestes behørige Befordring; Saa give Vi Eder hermed tilkiende, at Vi, for at see dette Slags Uleiligheder for den følgende Tiid, saavidt mueligt, hævede, have fundet for godt, for det første, og indtil videre, allernaadigst at approbere det af Dig, Stiftamtmand THODAL, indgivne Forslag til et Reglement, hvorefter en Post skulde anlegges der i Landet, til at gaae

3die

3de Gange om Aaret fra alle 4 Landets Fierdinger til **Besseſtæd** med Breve, ſom Betienterne og andre kunde have at affende, enten derhen eller til Kiøbenhavn, ſaaledes: At diſſe ſkulle være paa **Besseſtæd** førſte Gang ved Begyndelſen af Martii Maaned, 2den Gang ved Begyndelſen af Junii Maaned, og 3die Gang i Octobr. Maaned, ſom herefter følger.

I.)

Poſten ſkal gaae om Vinteren fra Syſſelmanden i **Muhle** Syſſels Nordre Part, igiennem Øſterlandet til alle dets Syſſelmænd og viidere: De Breve ſom Syſſelmanden i bemeldte Nordre Part af **Muhle** Syſſel ſelv, eller andre i Syſſelet, maatte have til Kiøbenhavn eller **Besseſtæd**, affendes i Slutningen af Januarii Maaned til Syſſelmanden i ſamme Syſſels Søndre Part, at de kunde være der den 1te. Febr. Tiden for denne Poſtgang beſtemmes ſaaledes: Kommer ingen Breve til Syſſelmanden i Søndre Parten af **Muhle** Syſſel fra Syſſelmanden i Nordre Parten inden 1te Febr., om Veirliget ikke ſkulle være hinderligt, affender den førſtbemeldte en Expreſs med de han maatte have, til **Øſtre Skafteſields**-Syſſel; og kommer ingen did til 8de Febr., afferdiger Syſſelmanden ſammeſteds ſine til Veſtre **Skafteſields**-Syſſel, hvor Tiden til Poſtens Afgang faſtſettes til den 16de Febr., da Syſſelmanden ſammeſteds, om ingen Breve til den Tid Øſten fra indløbe, afferdiger ſine til **Rangervalle** Syſſel, hvor der bies til 22de. Febr:, inden det Syſſels Breve derfra afgaae til Syſſelmanden i **Arnes**

Syssel, som igien venter til den sidste Febr: inden han sender til Bessestæd.

2.)

Postens Gang fra Øster-fierdingen bliver derimod om Sommeren saaledes: fra Søndre **Muhle** Syssel, til Sysselmanden i sammes Nordre Part, sendes Brevene efter foranskrevne Maade saa betids, at de kunde være hos den sidstbemeldte den 6te. Maji; Men formedelst Hindringer, som kunde indfalde, ventes der til 8de Maji, da Brevene afgaae derfra til Sysselmanden i Norder-Syssel, saa at de kunde være der den 15de Maji. Om Høsten gaae Brevene ligeledes fra Søndre **Muhle** Syssel til Sysselmanden i Norder-Parten af samme, saa betids i Septbr. at de kunde være hos ham den 16de i samme Maaned, da Posten derfra afgaaer, saa at den kand være hos Sysselmanden i Norder Syssel den 26de Septbr. Men fra Øster **Skaftefiælds** Syssel gaaer Posten fremdeeles Sommer og Høst sønden om, paa følgende bestemte Dage: Den 16de Maij fra Vestre **Skaftefields** Syssel; den 22de fra **Rangervalle** Syssel, og den 28de fra **Arnes** Syssel; Om Høsten 12te Septbr. fra **Skaftefields** Syssel, den 22de fra **Rangervalle** Syssel, og den 28de fra **Arnæs** Syssel; Hvorfor Sysselmanden i Østre **Skaftefields** Syssel maae sende de Breve, han haver, saa betids, at de kunde være i Vester **Skaftefields** Syssel paa de bestemte Dage, neml. 16de Maji og 12te. Septbr.

3.)

Norderlands Posten gaaer om Vinteren fra Sysselmanden i Norder Syssel den 1te Febr. til Sysselmanden i **Oefiords** Syssel; kommer ingen Post did inden den 7de i samme Maaned, lader han afgaae de Breve, han maatte have, til Sysselmanden i **Skagefiords** Syssel, saa at de kunde være der den 12te; Kommer ingen Post Norden fra til bemeldte Tid til **Skagefiords** Syssel, affendes det Syssels Breve til Sysselmanden i **Hunevands** Syssel, at de kunde være hos ham den 18de, og siden derfra viidere befordres, saa at Posten kand være paa **Hiardarholt** den 26de Febr., hvorfra Sysselmanden i **Myhre** Syssel besørger baade Nord- og Vester-Landets Breve med et til **Besséstæd**. For Nordlands Posten blive om Sommeren følgende Tider bestemte, paa den Maade som meldt er: Fra Sysselmanden i Norder Syssel gaaer Posten den 15de Maji, og fra **Oefiords** Syssel den 20de; Men Sysselmanden i **Hunevands** Syssel sender da de der faldende Breve Posten i Møde til Sysselmanden i **Skagefiords** Syssel inden den 25de Maji, da Norderlands Posten gaaer derfra Field-Veien lige til **Hiardarholt**. Om Høsten gaaer Nordlands Posten fra Norder Syssel den 20de Septbr., fra **Oefiords** Syssel den 28de, fra **Skagefiords** Syssel den 3. Octobr. og fra **Hunevands** den 8de i samme Manned til **Hiarderholt**.

4.)

Vesterlands Posten gaaer om Vinteren fra **Isefiords** Syssel den 10de. Febr. til Sysselmanden i **Bardestrands** Syssel; komme **Isefiords** Breve ikke did til den 15de eller 16de i samme Maaned, gaae de Breve, som derfra ere at afsende, til Sysselmanden i **Dahle** Syssel, derfra gaaer Posten den 24de til **Hiarderholt**; Og da Post-Veien i **Isefiords** Syssel vil falde beqvemmest over Indfiordene, og i **Bardestrands** Syssel over **Gils**-fiorden, saa have Sysselmændene paa begge Stæder at foranstalte hos dem, som boe beqvemmest og nærmest ved disse Fiorder, at Posten derover faaer skyndsom Flytning mod billig Betaling, som for enhver af de smaa Fiorde i **Isefiords** Syssel ansettes til 8 ß. For Vesterlands Posten om Sommeren, berammes følgende Tider: Fra **Isefiords** Syssel den 12te Maji, fra **Bardestrands** Syssel den 18de, fra **Dahle** Syssel den 22de. Om Høsten gaaer Vesterlands Posten fra **Isefiords** Syssel den 24de Septbr., fra **Bardestrands** Syssel den 30te, og fra **Dahle** Syssel den 4de Octobr. til **Hiarderholt**. Naar Breve til **Besseståd** ere at sende fra **Sneefieldsnæs** Syssel, gaaer Posten derfra paa bemelte 3de Aarets Tider saa betids, at de kunde være paa **Hiarderholt** den 24de Febr. 24de Maji, og 8de Octobr., tagende Veien til Sysselmanden i **Nappedals** Syssel, hvor Budet skal være den 20de Febr. 20de Maji og 4de Octobr. Men haver han Breve til Kiøbenhavn eller **Besseståd**, og intet kommer fra **Sneefieldsnæs** Syssel til benævnte Dage, eller een

Dag

Dag seenere, affender han dem med Expreſs til Hiarderholt. Haver Sysselmanden i Strande Syssel Breve til Kiøbenhavn eller til Besseſtæd, affærdiger han dem enten paa Veien Posten i Møde, fra Hunevands Syssel Vinter og Høſt, eller til Dahle Syssel, hvilket som falder beqvemmeſt og korteſt. Men Sysselmanden i Myhre Syssel, hvor 3 Poſter ſtøder sammen, forhaler med Poſtens Affendelſe til Besseſtæd nogle Dage, om ikke alle Poſtene ſkulle være indløbne, saasom til den ſidſte Dag i Februario, den ſidſte Dag i Maji og den 12te Octobr.

5.)

Sysselmændene accordere Poſt-Budene, som de affende, en billig og i Landet ſædvanlig Betaling, som dog om Vinter-Dage ikke maae gaae høyere end til 1 Crone for hver Tingmannaleed, eller 5 til 6 Miile, men om Sommeren mindre, og som i Landet brugeligt er. Sysselmanden udlægger Pengene, og ved Aarets Slutning indſender vedkommende Amtmand til Atteſtation Beregning over Omkoſtningerne, hvilke ham derefter af Landfogden godtgiøres. Enhver Sysselmand nummererer de Breve, han fra ſig ſender, og lader medfølge en Liſte over dem under Dag og Datum naar de affærdiges.

6.)

Ved forbemeldte Breve til Kiøbenhavn og Besseſtæd, forſtaaes Embeds-Breve til Collegierne, magtpaaliggende Suppliqver

liqver; eller og magtpaaliggende Embeds-Breve til Landets Øvrighed; Med andre end saadanne Breve begyndes ingen Post-gang, men er Posten allerede paa Veyen med saadanne Breve, sendes med den hvilke andre Breve det maatte være.

Skulde et Postbud vedblive at fare igiennem fleere Sysseler, og behøvede Heste til Leye, besørger Stedets Sysselmand ham dem for billig og sædvanlig Betaling; Skulde han derimod for Ufore ikke kunde komme længere eller af andre Aarsager hindres, maae han sig ikke derefter opholde, men Sysselmanden, hvor saadan Stands treffer, modtager da Posten, og besørger den videre sendt, saa snart de indtrufne Hindringer tillade det.

7.)

Skulde der ellers indtreffe en sikker og paalidelig Leilighed ved samme Tid som Posten var i Gang, saasom ved Vær-tids-Folk fra Nordlandet eller Østerlandet, og man vidste, at Brevene med Nordlands-Folket kunde komme i passelig Tid til **Hiarderholt**, eller videre, og med dem østen fra ligeledes i passelig Tid til Sønderlandet, kunde Sysselmanden med dem sende Brevene mod en passelig Kiendelse for Umagen, for at spare Bekostningen paa Posten, naar han var forvisset om deres Reedelighed og Paalidelighed.

Men ligesom allerede herved er anordnet og fastsat, hvorledes, samt til hvad Tid, Breve fra alle Landets Fierdinger kunde

kunde komme til Besseſtæd ſaa have I ligeledes end ydere meere at tage i Overveyelſe, og derefter at foreſlaae, hvorledes og til hvilke Tider, ſaadan Poſtgang fra Besseſtæd igien til ſamtlige Syſſeler i Landet beſt kand blive at indrette, paa det at ſaavel de fra Os og Vore Collegier der indløbende Befalinger og Foranſtaltninger, ſom og hvad Øvrigheden, enten i Kraft deraf, eller i andre Embeds-Forretninger, maatte have at correspondere inde i Landet, kand betimelig vorde befordret Vedkommende til Hænde.

Dog bliver herved at tage i Agt, at ſaavel den nu af Os allernaadigſt approberede, ſom den af Eder videre i Forſlag bringende Indretning til Poſtgang, allene angaaer Breves Befordring frem og tilbage igiennem Landet paa den faſtſadte Poſtvey ſelv, fra et Syſſel til et andet. Hvorimod alle Breves Befordring udenfor Poſtveyene, ſaavel omkring i et hvert Syſſel fra den derudi faſtſadte Poſt-Station, ſom fra Syſſelet derhen, bliver Indretningen uvedkommende, og maae beſørges af Vedkommende ſelv, der have ſaadanne Breve at affende, ſaaledes ſom de beſt vide og kunde.

Da ellers denne Indretning ſigter til Landets ſamtlige Indbyggeres Beqvemhed og Lettelſe, og Billigheden derfor medfører, at dertil ſtraxen lægges ſaadan en Plan, at den i Tiden

ey allene kand holde sig selv, uden Besværing for Vores Kasse, men og, om muligt, give noget Overskud, som efter derom nærmere giørende allernaadigste Anordning, kunde anvendes til en eller anden almindelig Nytte for Landet; Saa have I at tage i Overveyelse, og derefter allerunderdanigst at foreslaae, hvad der efter Billighed og Landets Omstændigheder bør betales i Postpenge af private Breve, saavel for den heele anordnede Postvey, som fra Stæd til Stæd paa samme, og derover at forfatte et Reglement. Til hvilken Ende I tillige opgive, hvad Slags Breve der skulle, efter de ved Forordningen af 17. Januarii 1771 samt Placaten af 12te. Septbr. 1772. af Os allernaadigst approberede Grundsetninger, ansees i Island som Private, hvoraf bemelte Postpenge skulle betales, og hvad Slags, som Publiqve eller Embedsbreve, der skulle nyde frie Beford ring; hvilket Eders Forslag, saavel til forbemelte Brev-Porto, som til alt hvad videre I, ved at lægge Haand paa denne Indretning, maatte finde fornødent at erindre til sammes beste Fuldførelse, derefter indsendes til Vores Vestindisk-Guineiske Rente- og General Told-Kammer, for derfra at blive Os nærmere forestilt til allernaadigst Approbation efter Omstændighederne, paa det en fuldkommen Anordning om Post-Væsenets Indretning i Landet, saa hastigt som muligt kand vorde bragt til Veye, og derefter befordret til offentlig Bekiendtgiørelse.

Her

Hermed skeer Vor Villie. Befalendes Eder Gud. Givet paa Vort Slot CHRISTIANSBORG udi Vores Kongelige Residence-Stad KIÖBENHAVN den 13de Maji 1776.

Under Vores Kongelige Haand og Seigl

Christian R.

(L. S.)

MOLTKE. PRÆTORIUS. ERICHSEN.

WORMSKIOLD.